

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci žalobkyně **M.N.**, zastoupené Mgr. Pavlem Švestákem, advokátem se sídlem Šumperk, Starobranská 4, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.6.2017 č. j. MSK 129164/2016,

takto:

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě dne 4. 7. 2017 se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Krnov ze dne 17. 8. 2016 ev. č. 113/16, 114/16, sp. zn. DO-3505/2016svrc o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů rozhodnuto tak, že ve výroku I. o vině byl text „čímž spáchala přestupek“

nahrazen textem: „čímž z nedbalosti spáchala přestupek“ a ve zbytku bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno.

Žalobkyně namítala, že manévr v silničním provozu, při kterém došlo ke kolizi s autobusem, nebyl předjížděním uvedeným v § 17 zákona o silničním provozu, nýbrž objížděním překážky ve smyslu § 16 téhož zákona. Poznamenala, že vyhodnocování dopravní situace v silničním provozu je zpravidla opřeno o rozmyšlení v řádu sekund, kdy řidič musí vyhodnotit situaci v provozu, přičemž zpravidla vychází ze své dřívější řidičské zkušenosti s obdobnými dopravními situacemi a s chováním jiných řidičů. Situaci, kdy před ní jedoucí autobus najížděl na jinak rovném a přehledném úseku vozovky k pravému okraji vozovky, aniž by v místě byla překážka, která by tomuto vozidlu bránila v plynulé jízdě, navíc, když vozidlo autobusu výrazně a viditelně zpomalovalo, subjektivně vyhodnotila, jako úmysl k zastavení autobusu, a proto sama reagovala v souladu s ustanovením zákona o povinnosti přizpůsobit své chování situaci v provozu na pozemní komunikaci ve smyslu § 4 písm. a) zákona o silničním provozu tak, že zjištěnou překážku, která bránila plynulosti silničního provozu, počala objíždět. Nejednalo se o předjíždění, ale o objíždění. Poukázala dále na to, že smyslem a účelem ustanovení § 17 odst. 5 písm. d) zákona o silničním provozu je především ochrana chodců při přecházení pozemní komunikace ve vyznačeném místě. Jak vyplynulo ze spisového materiálu, v místě a čase nehody se na přechodu ani v jeho blízkosti žádní chodci nevyskytovali. Úsek byl rovný, přehledný a liduprázdný. Jestliže nemohla ohrozit zájem chráněný zákonem, nemohla pak ani naplnit skutkovou podstatu přestupku. Dále namítala, že řidiči autobusu vznikla povinnost uvedená v § 17 odst. 4 zákona o silničním provozu, a to, že řidič předjížděného vozidla nesmí zvyšovat rychlost jízdy, ani jinak bránit předjíždění. Jestliže řidič autobusu vybočil vlevo do jízdního pruhu, v němž jela, porušil svou povinnost, která je sice stanovena slovy zákona pro manévr předjíždění, analogicky však musí platit i pro manévr objíždění. V daném případě je proto třeba uplatnit princip omezené důvěry v dopravě. Žalobkyně zdůraznila, že měla dobrý rozhled v jinak přehledné dopravní situaci. Dopravní situaci vyhodnotila odůvodněně jako zastavení autobusu a rozhodla se toto vozidlo objet, protože byla přesvědčena, že v dopravní situaci nehrozí žádné nebezpečí, kterým by mohla svým zaviněním ohrozit ostatní účastníky dopravního provozu. Neměla přitom důvod očekávat, že autobus nečekaně změní směr, čímž poruší ustanovení § 17 odst. 4 zákona o silničním provozu, vjede do jízdního pruhu, v němž se pohybovala a znemožní jí tak dokončit manévr předtím, než dosáhne přechodu pro chodce a nakonec dojde ke kolizi obou vozidel. Nelze jí proto přičítat ani nedbalostní zavinění jednání, při kterém projela vozovku v místě přechodu pro chodce v levém jízdním pruhu. Rozhodnutí správních orgánů jsou nezákonná, neboť jejich závěr o jejím údajném předjíždění na přechodu pro chodce nemá oporu ve zjištěném skutkovém stavu.

Součástí žaloby byl i návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Krajský soud na tomto místě činí závěr, že za situace, kdy soud rozhodl rovnou o věci samé, nebylo nutné o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě rozhodovat.

Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. K tvrzení žalobkyně, že její manévr nebyl předjížděním, uvedl, že se jedná o opakovanou námitku, s níž se vypořádal na straně 7 napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že v dané věci je zcela nesporné, že autobus byl v době, kdy došlo ke střetu, i v době před střetem,

v pohybu, pohyboval se sice pomalu, avšak byl v pohybu. Z ustanovení § 16 zákona

o silničním provozu vyplývá, že objížděním se rozumí manévr, kdy řidič objíždí vozidlo, jež zastavilo nebo stojí, nebo překážku v provozu na pozemních komunikacích anebo chodce. Před předjížděním se dle § 17 téhož zákona rozumí manévr, kdy řidič předjíždí vozidlo, které je v pohybu. Žalobkyně předmětný autobus neobjížděla, avšak předjížděla. Výklad, podle kterého je pohybující se autobus překážkou ve smyslu § 2 písm. e) zákona o silničním provozu, považuje žalovaný za výklad ad absurdum. Zákonodárce v demonstrativním výčtu uvedl, že za překážku v provozu lze příkladmo považovat také vozidlo ponechané na pozemní komunikaci. V tomto výčtu jsou uvedeny pouze statické věci. A contrario lze tedy dovodit, že jedoucí vozidlo překážkou není. Žalovaný poznamenal, že otázka, zda pomalu jedoucí vozidlo je překážkou v provozu, či nikoli, již byla zodpovězena Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 8 As 115/2017-31.

K námitce žalobkyně, že předjížděla na přechodu pro chodce, po kterém se nepohybovali chodci, a že nemohla porušit § 17 odst. 5 písm. d) zákona o silničním provozu, žalovaný uvedl, že i s touto námitkou se vypořádal v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že ze spisu vyplývá pouze to, že žalobkyně neviděla žádné chodce – nikoliv, že se v daném místě nevyskytovali, nebo že se tam vyskytovat nemohli. Poukázal na to, že žalobkyně předjížděla pomalu jedoucí autobus, tedy měla podstatně snížen rozhled, a nemohla tak s jistotou vědět, zda se v blízkosti přechodu v místě, které měla autobusem zakryto, nějaký chodec nenachází. Smyslem ustanovení § 17 zákona o silničním provozu je zabránit, aby při předjíždění vznikaly potenciálně nebezpečné situace. Proto v odstavci 5 písm. d) toto ustanovení stanoví, že předjíždět se nesmí na přechodu, resp. bezprostředně před ním – a to bez ohledu na to, zda se v době předjíždění v okolí přechodu chodci skutečně nacházejí. Pouhá skutečnost, že by se v blízkosti předmětného přechodu hypoteticky nenacházeli chodci tak neznamená, že by bylo možno přes přechod legálně předjíždět. Pokud žalobkyně vybočila z tohoto pravidla, způsobila tím potenciálně nebezpečnou situaci. Rovněž není pravdou, že by žalobkyně volila mezi dvěma porušeními zákona. Zpomalit při jízdě za autobusem, který snižuje rychlost v blízkosti přechodu pro chodce, tedy v místě, kde není možné takový autobus legálně předjet, není narušením plynulosti silniční dopravy. Naopak se jedná o chování zcela přiměřené a v provozu standardní.

K námitce ohledně jednání řidiče autobusu žalovaný uvedl, že správní orgány žalobkyni neuznaly vinnou ze způsobení dopravní nehody, pouze z předjíždění v místě, kde je to zakázáno. K otázce zavinění žalobkyně předmětné dopravní nehody žalovaný odkázal na závěry uvedené na straně 9 napadeného rozhodnutí. K námitce ohledně absence zavinění stran dopravní nehody a předjíždění na přechodu pro chodce žalovaný uvedl, že nezákonné předjíždění a způsobení dopravní nehody jsou rozdílná jednání, u nichž se zavinění posuzuje individuálně a nelze zjednodušeně tvrdit, že je mezi nimi vztah, který uvádí žalobkyně. Žalobkyně se nejprve dopustila přestupku (nezákonného předjíždění), který byl tímto dokonán, a teprve poté se započal rozvíjet právně relevantní příčinný vztah, který vyústil v předmětnou dopravní nehodu (souběžná pomalá jízda žalobkyně a autobusu, která trvala určitou dobu, následné odbočení autobusu a střet obou vozidel). K zavinění žalobkyně žalovaný dále odkázal na závěry na straně 9 a 12 napadeného rozhodnutí.

Soud vyzval účastníky řízení k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud ve věci rozhodl bez jednání. Současně byli poučeni podle § 51 odst. 1 s. ř. s., zákona č.

150/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, že nevyjádří-li se do dvou týdnů od doručení výzvy, má se za to, že souhlas je udělen. Žalovaný s projednáním věci bez nařízení jednání vyslovil souhlas, žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil. Soud proto v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení jednání.

Krajský soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správních spisů žalovaného a správního orgánu I. stupně zjistil krajský soud následující skutečnosti. Městský úřad Krnov rozhodnutím ze dne 17. 8. 2016 uznal žalobkyni vinnou tím, že dne 26. 2. 2016 ve 12:50 hod. v obci Holčovice za Obecním úřadem jako řidička vozidla tovární značky Suzuki RZ: X předjížděla před sebou jedoucí autobus SOR, RZ: X v místě, kde je to zakázáno, a to na přechodu pro chodce a bezprostředně před ním. Tímto jednáním porušila § 17 odst. 5 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění, čímž spáchala přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 téhož zákona. Žalobkyni byla uložena pokuta ve výši 5.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců od právní moci rozhodnutí.

Skutková zjištění správní orgán učinil z oznámení přestupku ze dne 26. 2. 2016, protokolu o nehodě v silničním provozu, plánu z místa nehody, fotodokumentace, z úředních záznamů o podání vysvětlení žalobkyní, A. K., K. F. a J. P., z výpisu z evidenční karty řidiče. Z těchto podkladů správní orgán I. stupně zjistil, že žalobkyně jako řidička vozidla Suzuki předjížděla před sebou jedoucí autobus SOR v místě, kde se nacházely přechody. V místě, kde došlo k předjíždění se nacházelo svislé dopravní značení „3 X přechod pro chodce“, stejně tak se na místě nacházelo vodorovné dopravní značení. Dále bylo zjištěno, že řidič autobusu při odbočování doleva na místo ležící mimo komunikaci, nedbal zvýšené opatrnosti a odbočil doleva v době, kdy již byl předjížděný vozidlem řízeným žalobkyní. Následně došlo ke střetu levého předního rohu autobusu se zadním pravým rohem vozidla Suzuki. Vozidlo Suzuki bylo vlivem střetu přetočeno do protisměru jízdy a vyjelo do protisměru za pravý okraj komunikace, kde zůstalo stát. Správní orgán I. stupně konstatoval, že při ústním jednání žalobkyně uvedla, že autobus nepředjížděla na přechodu pro chodce, ale po předložení plánu byla sama překvapena, že se v místě přechody nacházejí. Zakreslila i do plánu místo, kde s vozidlem započala předjížděcí manévr, a tento musel být bezprostředně před přechodem pro chodce, neboť ke srážce s autobusem došlo pár metrů za přechodem. Tedy v místě, kde se autobus již stáčil v úmyslu odbočit doleva na autobusovou zastávku. Námitka žalobkyně, že si myslela, že bude autobus zastavovat při pravé straně vozovky a může jej na přechodu pro chodce předjíždět dle závěru správního orgánu I. stupně neobstojí. Dle názoru správního orgánu odpovědnosti za uvedený přestupek nemůže zprostit žalobkyni tvrzení, že místo je přehledné a z protisměru nejelo žádné vozidlo, a že se na daném místě nikdo nenacházel. Správní orgán I. stupně dále uvedl, že v zákoně není nikde napsáno, že v případě, že se na přechodu nenachází žádná osoba a řidič má před sebou dobrý rozhled, může tak automaticky porušovat zákon. Zdůraznil, že pokud zákon určí, jaké jednání je zakázáno, nesmí tento zákaz řidič porušit za žádných okolností.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím ze dne 15. 6. 2017, č. j. MSK 129164/2016, které bylo doručeno zástupci žalobkyně 19. 6. 2017. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo změněno tak, že ve výroku o vině byl text „čímž spáchala přestupek“ nahrazen textem „čímž z nedbalosti spáchala přestupek“ a ve zbytku bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno.

Krajský soud předně konstatuje, že rozhodnutí žalovaného a správního orgánu I. stupně je nutno posuzovat jako jeden celek. Krajský soud dále zastává názor, že správní orgány zjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Podle ustanovení § 17 odst. 5 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb. o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, řidič nesmí předjíždět na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a bezprostředně před nimi. Důkazy ve správním řízení provedené a zhodnocené zcela jednoznačně prokazují, že autobus tovární značky SOR, RZ: ... překážku provozu na pozemní komunikaci před přechodem pro chodce ani za ním k okamžiku, kdy došlo k jeho střetu s vozidlem řízeném žalobkyní netvořilo, byť jelo pomaleji, a nejednalo se tak ze strany žalobkyně o úkon objíždění. Pro posouzení věci dle názoru soudu není vůbec rozhodné, jakou rychlostí se předjížděný autobus pohyboval a zcela irrelevantní je i to, zda se v blízkosti předmětného přechodu nacházely nějaké osoby či nikoli, nýbrž ta skutečnost, že žalobkyně úkon předjíždění uvedeného autobusu, který se pohyboval, započala před přechodem pro chodce a předjížděla jej dále přes přechod pro chodce, tedy v místě, pro které z ustanovení § 17 odst. 5 písm. d) platí zákaz předjíždění. Skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností a bylo z něho možno vyvodit odpovídající právní závěry.

K námitce žalobkyně ohledně otázky zavinění soud souhlasí s posouzením správními orgány, které zavinění žalobkyně vyhodnotily jako nevědomou nedbalost. Ve správním řízení bylo provedenými důkazy prokázáno, že v místě, kde došlo k předjíždění se nacházelo svislé dopravní značení „3 X přechod pro chodce“, stejně tak se na místě nacházelo vodorovné dopravní značení. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že ze způsobu, jakým žalobkyně vypovídala v průběhu ústního jednání, vyplynulo, že si neuvědomovala přesně, kde byl v době předjíždění přechod pro chodce, a v jakých místech před přechodem započala předjížděcí manévr, avšak jako řidička měla přechod pro chodce zaregistrovat a měla zachovat potřebnou míru opatrnosti. Lze tedy dovodit zavinění jako nevědomou nedbalost. V podrobnostech soud odkazuje na závěry žalovaného na straně 9 a 12 napadeného rozhodnutí, s nimiž se ztotožňuje.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 11. října 2017

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně